

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์ได้รับประโยชน์จากการนำเทคโนโลยีไปใช้ช่วยให้ได้รับความสะดวกสบายในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเดินทางที่มีการคมนาคมขนส่งที่รวดเร็วและทันสมัยให้สามารถเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ได้ในระยะเวลาอันสั้น ด้านการติดต่อสื่อสารที่สามารถส่งข้อความหรือข้อมูลถึงกันได้อย่างรวดเร็ว หรือในด้านอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การศึกษา และด้านความบันเทิง ช่วยให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบันคนนับล้านทั่วโลกเข้าไปใช้บริการใน World Wide Web หรือเว็บอินเทอร์เน็ตกลายเป็นตลาดระดับโลกในด้านข้อมูลและพาณิชย์ ข่าวสารที่เสนอผ่านเว็บเป็นช่องทางการสื่อสารแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมสูงขึ้นทุกขณะ ด้วยความสามารถของสื่อในการเสนอข้อความภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง (จันทนา ทองประยูร, 2551, หน้า 2)

โดยจะเห็นได้จากการที่คนในสังคมให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันมากขึ้น จากผลการสำรวจของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2552, หน้า 2) หรือ National Electronics and Computer Technology Center (NECTEC) พบว่าปี พ.ศ. 2552 ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตถึง 18.3 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 65 ล้านคน และคาดว่าจะเพิ่มสูงถึง 24 ล้านคนในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและประโยชน์ที่ได้รับปัจจุบันเราไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงเพื่อค้นหาข้อมูลหรือเพื่อความบันเทิงเท่านั้นแต่เป็นการปรับตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการติดต่อสื่อสาร การทำพาณิชย์ธุรกรรม การทำงาน หรือการเรียนการศึกษาและอินเทอร์เน็ตยังได้สร้างความเปลี่ยนแปลงต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ ให้ต้องพยายามปรับตัวในการเรียนรู้และก้าวให้ทันเทคโนโลยีเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับยุคข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้ธุรกิจสื่อมวลชนอย่างหนังสือพิมพ์ที่ทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารและมี

บทบาทที่สำคัญต่อสังคมมาอย่างยาวนานต้องมีการปรับตัว นอกเหนือจากการพัฒนาปรับปรุงสื่อเก่าที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้นแล้ว การนำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบของสื่อใหม่ โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการสื่อสาร เพื่อรองรับกลุ่มผู้อ่านทางอินเทอร์เน็ตและเพิ่มกลุ่มผู้อ่านรายใหม่ ๆ ที่สามารถเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบออนไลน์ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอข้อมูลในรูปของสื่อประสมที่เรียกว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online newspaper)

สำหรับอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ทั่วโลกนั้นได้รับอิทธิพลจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางด้านการเพิ่มช่องทางใหม่ในการให้บริการแก่ผู้บริโภคข่าวสาร โดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตมาเป็นสื่อด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร การโฆษณา การศึกษา และความบันเทิง (ประวุฒิ เพิ่มทรัพย์, 2540, หน้า 27) จึงอาจกล่าวได้ว่า อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในองค์กรสื่อสารมวลชนอย่างกว้างขวางและส่งผลให้สื่อมวลชนแบบดั้งเดิม คือ หนังสือพิมพ์ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวสารที่ส่งไปยังผู้รับสารในที่สุด (นพดล อินนา 2548, หน้า 16)

ด้านอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อตอบสนองความต้องการใหม่ของผู้บริโภค โดยการพัฒนาคุณภาพ ความรวดเร็วในการนำเสนอข่าวสารและการพัฒนาด้านเนื้อหา จนในปัจจุบันมีหนังสือพิมพ์หลายฉบับในประเทศไทยได้ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ออนไลน์มาพัฒนาการนำเสนอข่าวสาร และการสื่อข่าวผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า “หนังสือพิมพ์ออนไลน์” (Online Newspaper) เช่นเดียวกับไทยรัฐออนไลน์ซึ่งยังคงยึดหลักการเสนอข่าวสารตามเดิม (Re - purpose) ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับที่พิมพ์ลงบนกระดาษ (สันทัด ทองรินทร์, 2543, หน้า 30)

เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2492 นายกำพล วัชรพล นายเลิศ อัสเวศน์ และนาย สันต์ ชูสกุล ร่วมกันจดทะเบียนขอออกหนังสือพิมพ์ ข่าวภาพ รายสัปดาห์ ได้ทำการพิมพ์วางตลาดตอนเช้าวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2493 จากนั้น ในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2494 ผู้ก่อตั้งทั้งสาม ปรับเวลาออกหนังสือพิมพ์ข่าวภาพให้เร็วขึ้น จากรายสัปดาห์ เป็นรายสามวัน ต่อมา เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2495 หนังสือพิมพ์ข่าวภาพรายวัน ฉบับปฐมฤกษ์ ออกจำหน่ายแทนที่ ข่าวภาพรายสามวัน มีจำนวนพิมพ์ 3,000 ฉบับ จากนั้น นายกำพล นายเลิศ และนายวสันต์ ได้ขยายกิจการสื่อเพิ่มเติมโดยเปิดนิตยสารข่าวภาพรายเดือน เมื่อปี พ.ศ. 2496 แต่แล้ว ในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2501 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ หัวหน้าคณะปฏิวัติ ออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 3 สั่งปิดหนังสือพิมพ์หลายฉบับ รวมทั้งข่าวภาพด้วย รวมถึงหลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์ ก็เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงพิมพ์ซ้ำเข้ามาอีก

จากวันนั้น นายกำพลก็ใช้ความพยายามอย่างยิ่ง ในการออกหนังสือพิมพ์ใหม่อีกครั้งอยู่ โดยตลอด จนกระทั่งสามารถซื้อ หัวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจากจังหวัดอ่างทอง มาออกพิมพ์จำหน่าย ในส่วนกลาง เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2502 นายกำพลจึงได้ออกหนังสือพิมพ์ เสียงอ่างทอง รายวัน ด้วยยอดพิมพ์ในครั้งแรก จำนวน 7,000 ฉบับ และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2503 ยอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์เสียงอ่างทอง เพิ่มขึ้นสูงถึง 45,000 ฉบับ นายกำพลจึงสั่งให้ใช้ระบบตีตัววน ที่จัดตั้งฝ่ายจัดจำหน่ายในส่วนภูมิภาคด้วยตนเอง

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2505 หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ออกวางจำหน่ายฉบับปฐมฤกษ์ โดยกองบรรณาธิการชุดเดิมของเสียงอ่างทอง ที่เจ้าของหัวหนังสือพิมพ์คนเดิม มาเรียกคืนกลับไป โดยใช้คำขวัญในยุคแรกว่า หนังสือพิมพ์เช้า ภาพข่าวสดประจำบ้าน มี จำนวนพิมพ์เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 ฉบับ แต่ละฉบับมีจำนวน 16 หน้า ราคาฉบับละ 1.00 บาท ต่อมา ในราวปลายปี พ.ศ. 2508 ไทยรัฐเริ่มจัดพิมพ์ฉบับพิเศษในวันอาทิตย์ ให้ชื่อว่า ไทยรัฐสารพัดสี จำนวน 20 หน้า ราคาเท่าเดิม ส่งผลให้ยอดพิมพ์เพิ่มขึ้นเป็น 140,000 ฉบับ

ต่อมาในวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 เพิ่มจำนวนเป็น 20 หน้าต่อฉบับในทุกวัน ส่งผลให้ยอดพิมพ์เพิ่มขึ้นอีกเป็น 200,000 ฉบับ จากนั้น ในปี พ.ศ. 2515 ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ในกองบรรณาธิการไทยรัฐ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2516 ไทยรัฐประกาศปรับขึ้นราคาหนังสือพิมพ์ อีก 50 สตางค์ (เป็น 1.50 บาท) ในช่วงเหตุการณ์วันมหาวิปโยค ระหว่างวันที่ 14-16 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ยอดพิมพ์ไทยรัฐปรับตัวสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ โดยเฉพาะวันที่ 16 เพิ่มสูงขึ้นไปถึง 1,181,470 ฉบับ เกิดเหตุลอบยิงสำนักงานหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ด้วยระเบิด เอ็ม-79 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ไทยรัฐได้สร้างปรากฏการณ์สำคัญอีกครั้ง เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2520 ด้วยการเช่าเครื่องบิน เหมาล่า จากจังหวัดเชียงใหม่ กลับสู่กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นห้องล้างฟิล์มชั่วคราวกลางอากาศ ที่บันทึกภาพข่าว การชกมวยป้องกันตำแหน่งของแสนศักดิ์ เมืองสุรินทร์ ที่ชนะน็อกมอโนโร บรูคส์ ในยกที่ 15 โดยเมื่อถึงกรุงเทพฯ จึงนำภาพลงหนังสือพิมพ์ได้เพียงฉบับเดียว

เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2521 ไทยรัฐเริ่มใช้เครื่อง Hell ในระบบรับ-ส่งภาพขาวดำ ระยะไกล (Telephoto Receiver & Facsimile Transmitter) ทั้งนี้ ไทยรัฐยังเพิ่มยอดพิมพ์ในฉบับ ประจำวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2522 เป็นจำนวน 1,000,742 ฉบับ นอกจากนี้ ไทยรัฐประกาศปรับขึ้น ราคาหนังสือพิมพ์อีก 50 สตางค์ (เป็น 2.00 บาท) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2522 และปรับขึ้นอีก 1 บาท (เป็น 3.00 บาท) เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2523 จากนั้น ไทยรัฐได้สร้างปรากฏการณ์อีกครั้ง ในหน้าหนังสือพิมพ์ฉบับประจำวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 พาดหัวข่าวตัวใหญ่ถึงครึ่ง หน้ากระดาษ โดยตัวแรกของนายกำพล ซึ่งเป็นที่ลือลั่นว่า “สั่งปลด...อาทิตย์” ส่งผลให้ยอดจำหน่าย

ขึ้นสูงไปถึงเลข 7 หลัก ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปกติถึงร้อยละ 30 และไทยรัฐเริ่มพิมพ์ปกเป็นสี่สีฉบับแรก เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2531 โดยตีพิมพ์ภาพข่าว นางสาวภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก รับตำแหน่งนางงามจักรวาลที่ได้หวั่น 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 ไทยรัฐประกาศปรับขึ้นราคาหนังสือพิมพ์อีก 2 บาท (เป็น 5.00 บาท) และวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2532 ไทยรัฐเริ่มใช้เครื่อง Hell ในระบบรับส่งภาพสีระยะไกล ไทยรัฐสร้างปรากฏการณ์พิเศษ ด้วยการจัดพิมพ์หนังสือพิมพ์ ฉบับประจำวันที 27 ธันวาคม พ.ศ. 2532 เป็นพิเศษ จำนวน 108 หน้า เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 40 ปี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และครบรอบวันเกิด 70 ปี ของนายกำพล ในฐานะผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์ ในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ระหว่างวันที่ 17-21 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ไทยรัฐมียอดพิมพ์อยู่ในระดับ 1,000,000 ฉบับเศษ โดยเฉพาะวันที่ 19 พฤษภาคม เพิ่มสูงขึ้นไปถึง 1,428,624 ฉบับ เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2537 ไทยรัฐนำเครื่องรับส่งภาพระยะไกล ลีแฟกซ์ (Leafax) จากบริษัท เอพี จำกัด เข้ามาใช้ต่อฟวง และแสดงภาพบนเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้งานได้ทันที รวมทั้งเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม ปีเดียวกัน ศูนย์ข่าวภูมิภาคใน 17 จังหวัด ก็ได้นำระบบรับส่งภาพดังกล่าวไปใช้ ในการส่งภาพกลับเข้ามายังสำนักงานส่วนกลางที่กรุงเทพฯ อีกด้วย ต่อมาเพิ่มอีก 9 จังหวัด ในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 และเพิ่มอีก 4 จังหวัด ในวันที่ 10 พฤศจิกายน ปีเดียวกัน รวมทั้งสิ้น 30 จังหวัด ในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. 2539 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเพิ่มเป็น 40 หน้าทุกวัน ตามที่ได้เตรียมการมาเป็นเวลายาวนาน พร้อมประกาศปรับราคาจำหน่ายอีก 3 บาท (เป็น 8.00 บาท) จากนั้นจึงประกาศปรับราคาอีก 2 บาท (เป็น 10.00 บาท) เมื่อปี พ.ศ. 2551 ปัจจุบันมี บริษัท วัชรพล จำกัด เป็นเจ้าของ, นางยิ่งลักษณ์ วัชรพล เป็นผู้อำนวยการ และ นายสราวุธ วัชรพล เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ ซึ่งทั้งสองเป็นทายาทของนายกำพล มีจำนวนพิมพ์ปัจจุบัน 1,000,000 ฉบับ ราคาจำหน่าย 10.00 บาท ในหนึ่งฉบับมีประมาณ 28-40 หน้า

ในขณะที่ประเทศไทยมีไทยรัฐออนไลน์ที่ให้บริการกับผู้ใช้บริการข่าวสารจำนวนมากและให้การบริการฟรี ซึ่งลักษณะของเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอจะแตกต่างกันไปตามลักษณะที่เฉพาะของหนังสือพิมพ์ (กานตวี ปานสีเทา, 2545, หน้า 30) เมื่อก้าวถึงคุณสมบัติที่โดดเด่นของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ส่งผลให้ไทยรัฐออนไลน์ สามารถกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้รับสารมาใช้บริการเพิ่มขึ้นนั้นมีจุดเด่นอยู่ที่คุณสมบัติที่เรียกว่า “สื่อประสม” (Multimedia) และสื่อประสมมีองค์ประกอบดังนี้ 1. ตัวอักษร หรือ ข้อความ (Text) 2. ภาพถ่าย (Image) 3. ภาพกราฟิก (Graphic) 4. ภาพเคลื่อนไหว วีดีโอ (Video) 5. เสียง (Audio) เป็นต้น (สุนทร สุจิรัฐไกร, 2539, หน้า 6) ในขณะที่ กิติพงษ์ ไทยเจริญ (2541) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าลักษณะเด่นอีกประการของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ ลักษณะปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารแบบโต้ตอบ

กันได้ (Two - Way Communication) เพราะผู้รับข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่นำเสนอบนไทยรัฐออนไลน์และสามารถแสดงความคิดเห็นกลับมายังผู้ส่งสารได้ทันทีทันใด จึงทำให้ผู้ส่งสารสามารถรับทราบได้ว่าผู้รับสารมีความสนใจในเหตุการณ์หรือข่าวสารเรื่องใดเป็นพิเศษ พร้อมยังสามารถระบุจำนวนผู้เข้ามาอ่านข่าวในเว็บไซต์ได้อีกด้วย

นอกจากนี้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตยังสามารถทำให้การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองของผู้รับข่าวสารได้อย่างทันที ซึ่งจะนำไปสู่การรายงานข่าวที่สดใหม่และทันต่อเหตุการณ์ (Real Time) ทั้งนี้การส่งข่าวและการรับข่าวสารนั้นสามารถทำได้ทันทีเช่นกัน โดยไม่ต้องรอกระบวนการอันล่าช้าของการทำหนังสือพิมพ์แบบดั้งเดิม จึงทำให้ผู้รับข่าวสารสามารถรับทราบความคืบหน้าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทุกวินาที และหากเกิดความผิดพลาดในการรายงานข่าวที่นำเสนอออกไปสู่สาธารณะแล้วนั้น ก็สามารถแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ตลอดเวลาเช่นกัน (กิติพงศ์ ไทยเจริญ, 2541, หน้า 9)

ทั้งนี้จุดเด่นอีกประการของการทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ สามารถช่วยองค์กรในการประหยัดกระดาษ และหมึกพิมพ์ ในขณะที่การจัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ก็ไม่ต้องใช้เสียค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์เพิ่มเติม เพราะอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดทำส่วนใหญ่ก็เป็นอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในองค์กร เพียงแต่ต้องเพิ่มการอบรมพนักงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านออนไลน์เพิ่มเติมเท่านั้น แต่ในส่วนของการนำเสนอข่าวสารต้องมีการปรับ (Update) ข่าวที่ลงบนหน้าเว็บไซต์ (Web Site) หรือการลงภาพกราฟิกต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ (นพดล อินนา, 2548, หน้า 25) ซึ่งหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกที่ทุกเวลา และที่สำคัญยังมี “ต้นทุนต่ำ” อีกด้วย (จิราจรรย์ ชัยมุสิก, 2550, หน้า 6)

เมื่อหนังสือพิมพ์แบบดั้งเดิมได้เผชิญกับปัญหาภาวะการแข่งขันของสื่อใหม่แล้วยังต้องเผชิญกับต้นทุนการผลิตหนังสือพิมพ์ที่เพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบ คือ กระดาษ ที่มีการปรับตัวในทิศทางที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ (รัตนศิริ สุชัคคานนท์ และคณะ, 2548, หน้า 12) รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในส่วน of รูปเล่ม การผลิตการจัดส่ง เป็นต้น และเมื่อมาเปรียบเทียบกับระหว่างหนังสือพิมพ์ดั้งเดิมกับหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการผลิตหนังสือพิมพ์แบบดั้งเดิมมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงทำให้อุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ได้เปลี่ยนมาประกอบธุรกิจบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการผลิตจะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างต่ำ จึงทำให้เกิดหนังสือพิมพ์ออนไลน์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น โดยที่ในบางเว็บไซต์จะเป็นหนังสือพิมพ์ที่นิสิตนักศึกษาได้จัดทำขึ้นเอง (เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ, 2543, หน้า 20) อาทิ เว็บไซต์ www.nitadebangkok.com เป็นเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ภาควิชาวารสารศาสตร์อิเล็กทรอนิกส์ได้จัดทำขึ้น เป็นต้น เมื่อเรามองถึงข้อต่อระหว่างหนังสือพิมพ์ออนไลน์กับหนังสือพิมพ์มีความแตกต่างอยู่ที่การนำเสนอข่าวสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะมีขนาดพื้นที่ที่จำกัด ทำให้ไม่มีการพาดหัวข่าวขนาดใหญ่ ตัวหนังสือจะมีขนาดเล็ก แต่ใช้วิธีการนำเสนอหัวข้อข่าวแทนหรือการจัดหมวดหมู่ของข่าวในลักษณะที่วางเรียงต่อกันในแนวดิ่ง ซึ่งการเปิดรับข่าวสารในระยะเวลานานจะส่งผลต่อสายตาของผู้ใช้บริการอีกด้วย (กาญจนา กาญจนทวี, 2542, หน้า 35) อย่างไรก็ตาม อุปสรรคในการเปิดรับหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้รับสารอีกประการ คือ การจำกัดอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเท่านั้น และกลุ่มผู้ใช้ต้องมีการศึกษา และต้องมีรายได้ดีเนื่องจากราคาของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ค่าใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีราคาที่สูง (เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ, 2543, หน้า 21)

ไทยรัฐเป็นผู้ประกอบการรายหนึ่งที่มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต และ โฆษณาแอปพลิเคชันเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยมีการดำเนินงานจากธุรกิจสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีบทบาทในวงการหนังสือพิมพ์มาเป็นระยะเวลา 62 ปี และเมื่อวิวัฒนาการการสื่อสารบนสื่อออนไลน์ได้เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อผู้บริโภค ไทยรัฐจึงได้เริ่มพัฒนาเข้าสู่สื่อออนไลน์ เมื่อประมาณ 8-9 ปีที่แล้วได้เปิดตัว www.thairat.co.th ซึ่งในช่วงแรกได้เริ่มจากเว็บไซต์เพียงอย่างเดียว ต่อมาผู้บริหารไทยรัฐคาดการณ์ว่าตลาดออนไลน์เป็นตลาดที่เติบโตและจะเข้ามาทดแทนสื่อเก่าเรื่อย ๆ จึงได้พัฒนาช่องทางสื่อสารในสื่อต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันผู้บริโภคมีการเปิดรับข่าวสารที่มีความรวดเร็วและหลากหลายช่องทางจากไทยรัฐ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ไซเต็ลมีเดีย และแอปพลิเคชัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมากในการใช้ชีวิตประจำวัน

การพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์ได้ประโยชน์ การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้และได้รับความสะดวกในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อต่าง ๆ พวกกันปรับตัวรับสถานการณ์กันอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วของการเสนอข้อมูลข่าวสารและการแข่งขันนำเสนอเนื้อหาที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันเหตุการณ์ บริษัทฯ พลจัมกัด เจ้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พิมพ์หนังสือไทยรัฐที่เผยแพร่มาตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2505 และยังคงทำหนังสือพิมพ์ชื่ออื่นมาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 หากนับการสั่งสมประสบการณ์ทำหนังสือพิมพ์รวมแล้ว ก็กว่า 60 ปี เพื่อรองรับกับสถานการณ์โลกใหม่ จึงขยายขยายกิจการมาเป็น “ไทยรัฐออนไลน์”

อัตลักษณ์อันโดดเด่นของ ไทยรัฐออนไลน์คือ มีตัวอักษรอ่านง่าย ข้อความกระชับชัดเจน ภาพถ่ายสวยงาม จัดทำภาพกราฟิกทันสมัย ดึงดูดความสนใจ มีภาพเคลื่อนไหวเรียกความสนใจ และที่สำคัญมี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับพิมพ์เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ทั้งด้านแหล่งข่าว และ

ความชัดเจนในการทำข่าว ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติที่ดีต่อไทยรัฐออนไลน์ และเกิดความพึงพอใจการติดตาม เนื่องจากเนื้อหาที่มีความหลากหลาย ทันสมัย ผู้สื่อข่าวมืออาชีพ ข้อมูลข่าวสารแต่ละวัน ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งด้านรู้เท่าทันเหตุการณ์บ้านเมือง ด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และแม้แต่รู้เท่าทันกลโกงในโลกใหม่อย่าง การหลอกให้โอนเงินในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น ด้วยข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ผู้สื่อข่าวมืออาชีพ ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ปัจจัยเหล่านี้ ทำให้ไทยรัฐออนไลน์ได้รับความนิยมจากผู้อ่านในวงกว้างอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

ดังนั้นข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ของไทยรัฐออนไลน์จึงเป็นข้อมูลที่ได้รับคามนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมากเนื่องจากทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะออกมาในรูปของการตอบรับหรือปฏิเสธก็ได้ทัศนคติของบุคคลสามารถแสดงออกมาเป็นคำพูดซึ่งเราเรียกว่าเป็นความคิดเห็นทั้งทัศนคติและความพึงพอใจของผู้อ่านจึงส่งผลต่อไทยรัฐออนไลน์โดยผู้อ่านส่วนใหญ่คำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเป็นหลักสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจว่าในปัจจุบันที่เป็นยุคของเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการนำประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และยอมรับนวัตกรรมได้เร็ว เพื่อนำผลจากการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบของไทยรัฐออนไลน์เพื่อให้ทันและสอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน ดังมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
2. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวของผู้อ่านที่ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้อ่านที่ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้อ่านที่ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์แตกต่างกัน
2. การเปิดรับของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์แตกต่างกัน
3. ทักษะของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์แตกต่างกัน
4. ความพึงพอใจของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ทัศนคติและความพึงพอใจเพื่อการใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์” มีขอบเขตการศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านประชากรศาสตร์

ขอบเขตด้านประชากรศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ ผู้คนที่อ่านไทยรัฐออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ

2. ด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษาเฉพาะ การเปิดรับข่าว ทักษะ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ของผู้อ่านข่าวไทยรัฐออนไลน์

3. ด้านเวลา

ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย การวางแผนวิจัย ตลอดจนการจัดทำรูปเล่มและเผยแพร่ผลงานวิจัยนับตั้งแต่ เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม 2561

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเปิดรับข่าว ทักษะ และความพึงพอใจ

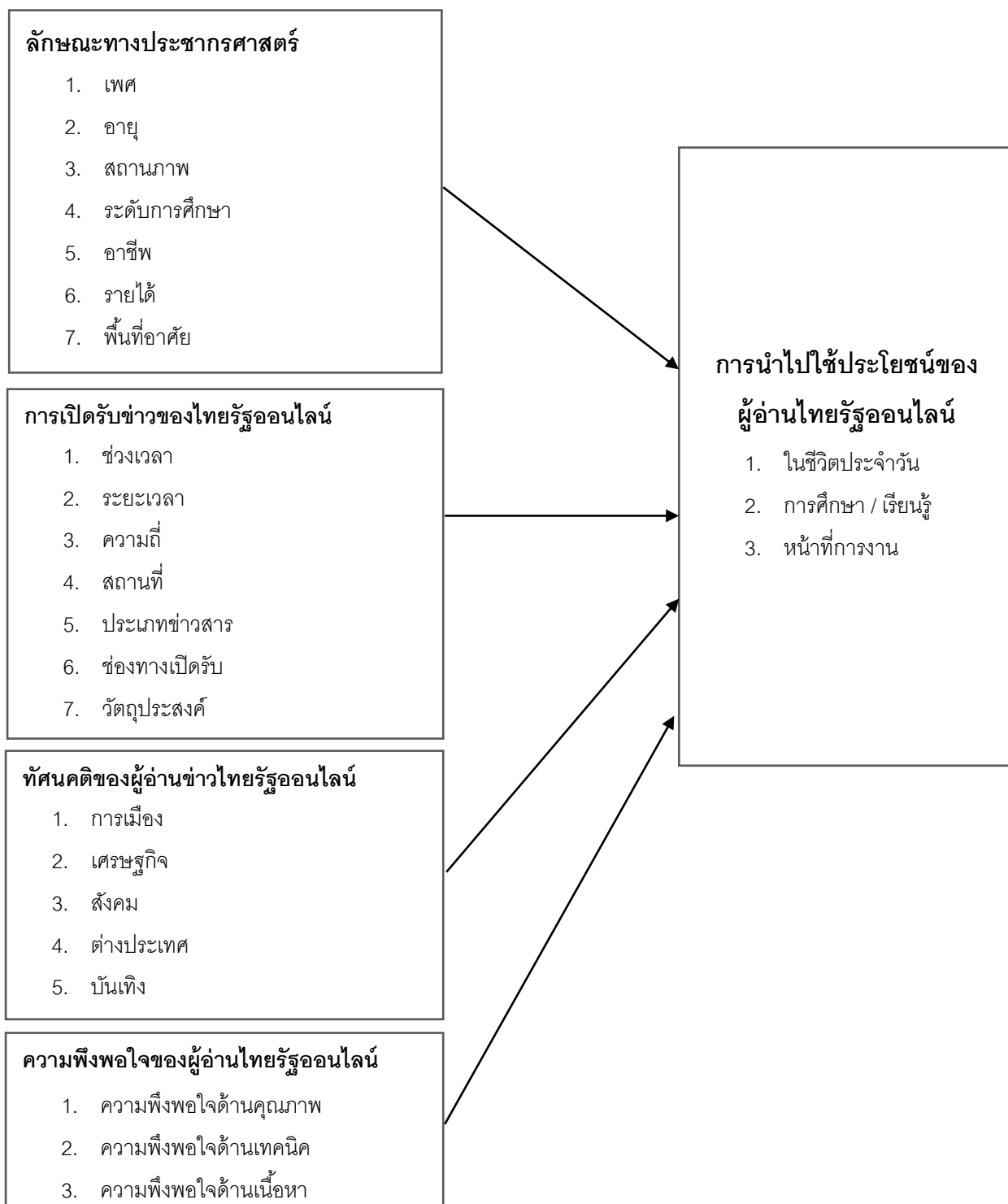
ตัวแปรตาม ได้แก่ การนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เรื่อง ทักษะคติและความพึงพอใจเพื่อการใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดด้านการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
2. ทำให้ทราบถึงการเปิดรับข่าวของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
3. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์
4. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้อ่านที่แตกต่างกันส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ไทยรัฐออนไลน์ หมายถึง บทความ ข่าวสาร สารคดี ทั้งหมดถูกนำเสนอในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถสืบค้นได้ทางอินเทอร์เน็ตรวมทั้งเว็บไซต์ที่ให้บริการด้วย

ลักษณะทางประชากร หมายถึง ลักษณะของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ที่ศึกษาได้จาก เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษาอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และพื้นที่อาศัย

การอ่านข่าวไทยรัฐออนไลน์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข่าวสารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ ความคิดเห็นจากไทยรัฐออนไลน์ที่ได้ถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

การเปิดรับข่าวไทยรัฐออนไลน์ หมายถึง กระบวนการเลือกรับข่าวสารของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เช่น ช่วงเวลาในการเปิดรับ ระยะเวลาที่ใช้บริการ ความถี่ในการเปิดรับ สถานที่ในการเปิดรับ ประเภทข่าวสารในการเปิดรับ ช่องทางในการเปิดรับ วัตถุประสงค์ในการเปิดรับ เป็นต้น

ทัศนคติของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์ หมายถึง การประเมินระดับทัศนคติของผู้อ่านข่าวไทยรัฐออนไลน์ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวต่างประเทศ และข่าวบันเทิง เป็นต้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจของผู้อ่านไทยรัฐออนไลน์ที่มีต่อด้านคุณภาพด้านเทคนิค ด้านเนื้อหาที่ได้รับจากการอ่านไทยรัฐออนไลน์

การใช้ประโยชน์ของผู้อ่านข่าวไทยรัฐออนไลน์ หมายถึง การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไทยรัฐออนไลน์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของผู้อ่านได้